

Arquitectura

EL TEMPS RETORNA (III)

Actes a Ulldemolins

- **Dilluns, 22 de juliol, a l'ermita de Sta. Magdalena**
Missa a l'ermita de Sta. Magdalena, a les 12 hores.
Visita comentada a l'ermita, a les 13 hores.
Dinar popular, a les 14.30 h.
Concert a l'ermita amb Gerard Marsal, a les 19 hores.
- **Dijous, 25 de juliol, a l'església de Sant Jaume**
Missa major a l'església de Sant Jaume, a les 12 hores.
Visita comentada l'exposició "El Temps Retorna. 500 anys de Renaixement a la Catalunya Nova", a càrrec de Xavier Climent. L'exposició es podrà visitar fins al 4 d'agost a l'església de Sant Jaume d'Ulldemolins.
- **Dijous, 25 de juliol, Centre Cívic d'Ulldemolins**
Xerrada i taula rodona: 'Renaixement: un patrimoni a reivindicar', amb Xavier Climent (arquitecte), Toni Orensanz (periodista) i Sergi Méndez (coordinador de l'Any Amigó 2018).
- **Dijous, 25 de juliol, plaça de l'Església de Sant Jaume**
Espectacle teatro-musical, a les 20 hores.

Opinió

Jaume Amigó i el Renaixement a la Catalunya Nova: un patrimoni que cal reivindicar per entendre aquell període brillant al nostre territori

SERGI MÉNDEZ
Comissari de l'Any Amigó

L'any 2018, Ulldemolins commemorava el 5è centenari del naixement d'en Jaume Amigó, eclesiàstic, tracista i principal impulsor de les primeres obres arquitectòniques renaixentistes a Catalunya, com ara l'església del poble.

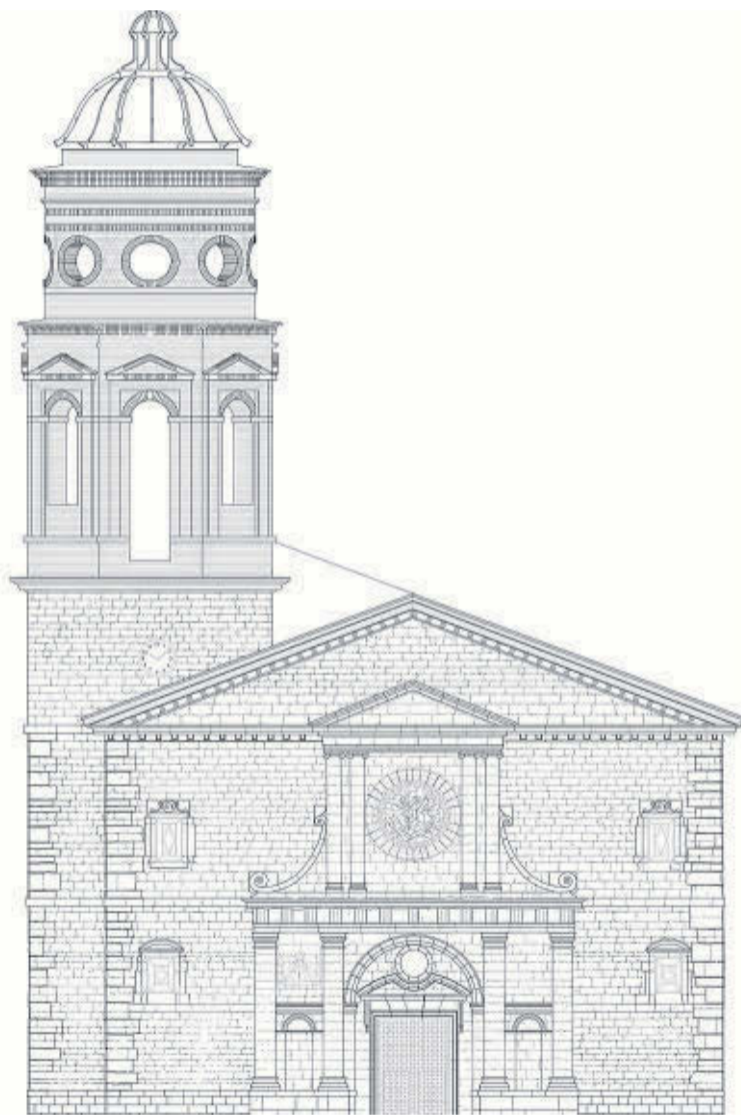
Jaume Amigó va ser un pioner, un innovador, l'impulsor del que es coneixerà com a 'Escola del Camp' que portarà el Renaixement per tot el territori de Tarragona i la resta del país. Les esglésies de Tivissa, la Selva del Camp o Cornudella de Montsant, parts de la Catedral de Tarragona o el saló de Sant Jordi i la façana del Palau de la Generalitat, seu del govern del país i emblema de l'art renaixentista català, són obres d'Amigó i deïebles seus com Pere Blai.

El que es va anomenar 'Any Amigó' es projectà com una oportunitat per rellegir la història i comprendre què va passar el segle XVI a Ulldemolins quan es construïen l'església de Sant Jaume i l'ermita de Santa Magdalena. Però no només això. Amb la celebració de l'Any Amigó es pretenia donar a conèixer la transcendència d'una figura cabdal per entendre la història de l'art de Catalunya.

Mossèn Jaume Amigó fou un personatge excepcional. Va néixer a Ulldemolins el 1518 en una casa benestant. És molt probable que, en ser el fill segon, fos destinat a la carrera sacerdotal, dedicació que va compaginar amb càrrecs civils de responsabilitat al comtat de Prades, com ara el de procurador ducal i tresorer.

Després d'una primera formació al Principat, es traslladà a la Cúria romana per completar-la. Ja l'any 1547 figura com a rector de Tivissa, càrrec molt ben considerat que implicava comptar amb el beneplàcit de les altes esferes eclesiàstiques de l'època, com ara l'arquebisbe de Tarragona, Antoni Agustí, mentor d'Amigó i seguidor del corrent humanista provinent d'Itàlia. A Agustí se li atribueix, entre d'altres, la reintroducció de la impremta a Tarragona.

La formació d'Amigó en l'àmbit artístic hauria estat sobretot de ni-

Façana frontal de l'església d'Ulldemolins. FOTO: CEDIDA

Personatge excepcional

La formació d'Amigó en l'àmbit artístic hauria estat sobretot de nivell autodidàctic ajudat pels tractats de Vignola, Vitruvi, Alberti o Palladio.

vell autodidàctic ajudat pels tractats de Vignola, Vitruvi, Alberti o Palladio, entre d'altres. I de manera destacable, els coneixements i la influència dels seus viatges a Roma, on va conèixer de primera mà l'estètica i els principis del Renaixement italià.

La seva presència a Roma és esmentada en diferents escrits. L'historiador Marià Carbonell n'anota possiblement tres. Les anades a Roma el varen colpir i s'encengué en ell el gran interès especial per l'art i per l'arquitectura renaixentista. «Qui no veu en les tribunes laterals de la parròquia d'Ulldemolins un doble de les del Gesú de Roma?», afirma Joan Roig, apre-

ciat rector d'Ulldemolins i gran coneixedor de la figura d'Amigó.

El llegat que ens va deixar mossèn Amigó és variat: esglésies, capelles, cases, sepulcres, orgues... Però sobta la poca transcendència que avui dia té el que podríem definir com el «primer arquitecte de Catalunya» en el sentit modern de la paraula. Com afirma Carbonell, «ha de quedar clar que l'impulsor o el catalitzador del que anomenen 'Escola del Camp', és a dir, l'introduïdor de nous sistemes de projectar l'arquitectura i el defensor de la idea de l'arquitecte com a intel·lectual a Catalunya, fou el rector de Tivissa».

Un any després d'aquesta efemèride, es projecta l'organització d'una sèrie de conferències itinerants sota el nom 'El temps retorna. 500 anys del Renaixement a la Catalunya Nova', que permet entendre aquell període brillant al nostre territori a través de les figures de l'arquebisbe Antoni Agustí, el rector Jaume Amigó, l'arquitecte Pere Blai i el cronista Lluís Pons d'Icart, entre d'altres.

Els pròxims dies, coincidint amb la festa de Sant Jaume, gaudirem a Ulldemolins de la presència de tan esperat esdeveniment i aprofitarem per tornar a reivindicar aquest patrimoni petit, però tan rellevant. Tornarem a fer un viatge 500 anys enrere per redescobrir com ens arriben a Catalunya les idees d'Itàlia i aquesta nova concepció del món que suposà la superació de la foscor de l'edat mitjana. Potser per desconeixement, potser per desídia, hem oblidat que fa cinc segles aquest racó del món que ara és el Priorat, i Tarragona en general, fou un focus de llum.

Com afirma el meu amic Blai Rosés, «la potència i la rellevància de les idees i el treball que ens han deixat figures com la de Jaume Amigó han de servir-nos d'inspiració per relligar de nou el vincle amb el nostre territori». Reivindiquem-nos, doncs, i consolidem ara també aquest model per a la nostra comarca, que camina cap al reconeixement del valor universal del seu patrimoni.

«**JAUME AMIGÓ VA SER UN PIONER, L'IMPULSOR DEL QUE ES CONEIXERÀ COM A 'ESCOLA DEL CAMP' QUE PORTARÀ EL RENAIXEMENT PER TOT EL TERRITORI!**»

«**EL LLEGAT QUE ENS VA DEIXAR MOSSÈN AMIGÓ ÉS VARIAT: ESGLÉSIES, CAPELLES, CASES, SEPULCRES, ORGUES...**»